

ظریف: اختلاف نظر درباره محتوا و نحوه نگارش وجود دارد

وزیر امور خارجه ایران با بیان اینکه وارد مرحله نگارش متن پیش نویس توافقنامه جامع شدیم، عنوان کرد: ولی در موضوعات اساسی هنوز به تفاهم نرسیدیم.

همشهری آنلاین:

وزیر امور خارجه ایران با بیان اینکه وارد مرحله نگارش متن پیش نویس توافقنامه جامع شدیم، عنوان کرد: ولی در موضوعات اساسی هنوز به تفاهم نرسیدیم.

به گزارش خبرنگار اعزامی خبرگزاری فارس به وین، محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه کشورمان عصر جمعه سی خرداد در جمع خبرنگاران ایرانی به تشریح روند مذاکرات چند روز گذشته در وین درباره گام پایانی توافقنامه ژنو پرداخت و به سوالات خبرنگاران پاسخ داد.

وی با بیان اینکه این مذاکرات بسیار فشرده بود و هنوز ادامه دارد، گفت: همکاران شب گذشته در ساعت 1:30 بامداد مشغول مذاکره روی متن بودند و امروز از صبح رایزنی‌ها ادامه داشت و یک دور بنده با خانم اشتون دیدار داشتم و هم اکنون آقایان عراقچی و روانچی و بقیه اعضای تیم ما همراه با معاون خانم اشتون مشغول کار روی مقدمه متن هستند.

ظریف افزود: در این دور از مذاکرات وارد مرحله نگارش شدیم. البته هنوز نمی‌توانیم بگوییم متن مشترکی وجود دارد. در بعضی موارد ممکن است روی قسمت‌هایی از متن توافق وجود داشته باشد، اما در بسیاری از موارد، اختلاف نظر هم در مورد محتوا و هم در مورد نحوه نگارش وجود دارد.

وی با بیان اینکه در حال حاضر درباره عنوان توافق داریم، افزود: البته درباره یک چارچوب کلی توافق هست. شاید پیرامون مقدمه هم بتوان گفت که در بخش زیادی از مقدمه اختلاف اساسی وجود ندارد. اما در مورد موضوعات اساسی عموماً اختلاف نظر درباره محتوا و همچنین درباره نحوه نگارش وجود دارد.

ظریف اضافه کرد: با توجه به اینکه این موضوعی است که یک دهه از آن می‌گذرد چنین وضعیتی غیرقابل پیش بینی نبوده و ما هم توقع داشتیم که کار دشوار باشد. البته احساس بنده این است که هنوز طرف مقابل با آمادگی لازم برای ورود به مذاکره جدی براساس واقعیات، وارد میدان مذاکره نشده است. این هم در بعضی موارد طبیعی است. مذاکره کننده‌ها معمولاً مذاکره را برای روزهای آخر می‌گذارند.

ظریف با بیان اینکه با دو روش متفاوت وارد این مذاکرات شده‌ایم، عنوان کرد: جمهوری اسلامی ایران هم براساس سیاست‌هایی داریم و هم براساس آنچه در برنامه اقدام مشترک ژنو توافق کردیم، راه‌حلی را پیشنهاد کرد که ما را برساند به اهدافی که در برنامه اقدام مشترک وجود دارد. یعنی ایران یک برنامه جدی هسته‌ای براساس حقوقش داشته باشد که در برنامه اقدام مشترک ژنو هست و همزمان نگرانی‌های برخی از کشورها در جامعه بین‌المللی که عادت کردند خود را جامعه بین‌المللی بنامند، رفع شود.

وی ادامه داد: ما هم پیشنهادهایی که از ابتدا مطرح کردیم بخصوص در مرحله نهایی که مرحله تدوین متن است پیشنهادهای جمهوری اسلامی که تقریباً از جلسه مشترکی که در استانبول با خانم اشتون داشتیم به صورت جدی‌تر و مشخص‌تر ارائه شده بیش از اینکه مواضع ما باشد، راه‌حلی است برای رسیدن به توافق براساس برنامه اقدام مشترک ژنو که هم حقوق ایران حفظ شود و اگر نگرانی هست برطرف شود.

رئیس دستگاه دیپلماسی ادامه داد: ایران به عنوان قربانی سلاح‌های کشتار جمعی همواره سیاستش این بوده که سلاح کشتار جمعی و بخصوص هسته‌ای هیچ جایگاهی در دکترین دفاعی ما ندارد. حذف این سلاح‌ها از منطقه و جهان بهترین روش اطمینان از آرامش و صلح و امنیت بین‌المللی است و کماکان اعتقاد داریم براساس معاهده ان‌پی‌تی کلیه اعضای دارای سلاح هسته‌ای به ویژه پنج عضو دائم شورای امنیت وظیفه قانونی دارند. کما اینکه دیوان بین‌المللی دادگستری نیز بر این وظیفه

صحہ گذاشته است که در جهت خلع سلاح هسته‌ای حرکت کنند.

وی با بیان اینکه هدف ما از بین بردن این سلاح‌ها و نشان دادن اینکه این سلاح‌ها هیچ گاه جایگاهی در سیاست خارجی و دفاعی ما ندارد، یادآور شد: ولی در طرف مقابل ما احساس می‌کنیم مواضع زیاده خواهانه وجود دارد. در طول این 2 دور مذاکره طرف‌های ما باید به این رسیده باشند که جمهوری اسلامی ایران ضمن اینکه دیدگاه‌های خود را برای ضرورت رسیدن به راه حل ارائه می‌دهد، حاضر نیست در برابر فشار و زیاده خواهی از مواضع و حقوق ملت ایران صرف نظر کند.

ظریف ادامه داد: ما به این روش مذاکره نمی‌کنیم که مواضعی را مطرح کنیم و بعد از آن مواضع کوتاه بیایم و مذاکره کنیم.

وزیر خارجه گفت: ما از ابتدا حرف منطقی می‌زنیم و دیدگاه‌هایمان را براساس حقوق بین‌الملل و راهکار مبتنی بر توافقات گذشته ارائه می‌دهیم و روی حرفمان هم می‌ایستیم. حسن نیت کامل داریم و از ابتدا برای رسیدن به توافق آمده‌ایم و این میزان از تلاش و صرف وقت برای اتلاف وقت نبوده و نیازی هم به خریدن وقت نداریم.

* نزدیک به 10 ساعت روی متن به صورت مشترک کار کردیم

وی گفت: با مقاومت مردم در شرایط خوبی هستیم. می‌توانیم با اطمینان کامل و با اعتماد به نفس مذاکره کنیم و می‌خواهیم به نتیجه برسیم، ولی اصرار داریم در رسیدن به نتیجه حقوق و منافع مردم ایران حفظ شود. شاید نزدیک به 10 ساعت روی متن به صورت مشترک کار شده است. زمانی که دو طرف امشب به پایتخت‌هایشان بازمی‌گردند این امکان را دارند که دیدگاه‌های طرف مقابل را با مقداری دقت که روی کاغذی درج شده ببینند.

رئیس دستگاه دیپلماسی ادامه داد: در تیم ایرانی شاید صدها ساعت روی متن کار کردیم.

وی همچنین افزود: دیدگاه‌های ما جدی، مبنایی و منطبق با اصول حقوق بین‌الملل است و امیدواریم دیدگاه‌های طرف مقابل به همین طرف سیر کند تا به یک متن مشترک برسیم.

*دوم ژوئیه به وین بازمی‌گردیم

ظریف درباره دور بعدی مذاکرات عنوان کرد: از روز دوم ژوئیه (11 تیر ماه) به وین خواهیم آمد و تا زمانی که مذاکره نیاز و مفید باشد مذاکره را ادامه می‌دهیم تا به نتیجه برسیم. امیدواریم با واقع بینی طرف مقابل به نتیجه دست یابیم. ایران هم حسن نیت خود را نشان داده است و آژانس امروز اعلام کرد ایران به تعهداتش عمل کرده است و هم جدیت و پایداری خود بر حقوقمان را نشان دادیم.

وی اضافه کرد: یک ترکیب مناسبی از نمونه رفتاری ما نزد طرف مقابل است که اگر با شناخت جدی این نمونه رفتاری به دور آتی مذاکرات بیایند اطمینان دارم که امکان رسیدن به تفاهم وجود داشته باشد.

وی در پاسخ به سؤالی درباره مواضع زیاده خواهانه یکی از طرف‌ها گفت که تاکنون یک موضع از مجموعه کشورها ارائه شده و در برخی موارد می‌توان گفت این موضع سخت‌ترین و تندترین عضو است. این یک واقعیتی است که نیاز است همه اعضای 5+1 در داخل با جدیت بیشتری تلاش کنند و به موضعی برسند که موضع مشترک و در جهت رسیدن به راه حل باشد.

وی تصریح کرد: با موضع گیری توافق حاصل نمی‌شود. طرف مقابل باید درک کند که برای دستیابی به توافق باید به راه حل بیندیشند نه به تکرار مواضع. ما مواضع آنها را سال‌هاست، شنیده‌ایم، مواضع ما نیز کاملاً مشخص است. ما کل این حرکت را غیرعادلانه و غیر قانونی و بدون توجه به مبانی حقوق بین‌الملل و خارج از چارچوب ان‌پی‌تی می‌دانیم. اگر قرار باشد مواضع مطرح باشد، موضع جمهوری اسلامی صریح، منطقی و حقوق بین‌الملل است و ما برای رسیدن به راه حل، اینجا آمده‌ایم. برای رسیدن به راه حل ضرورت دارد کشورها موضعی که برای افکار عمومی داخل و یا راضی کردن برخی جناح‌های سیاسی در داخل اتخاذ کردند را کنار بگذارند و به راه حل فکر کنند.

رئیس دستگاه دیپلماسی درباره اینکه کدام یک از کشورها موضعشان شدیدتر است؟ عنوان کرد: در بین اعضای 5+1 میزان تحریم‌ها و فشارهایی که علیه جمهوری اسلامی اعمال می‌شود بیشترین از سوی آمریکا است و لذا این کشور نقش قابل توجهی دارد نه به عنوان کشوری که از صلاحیت ویژه‌ای در سطح بین‌المللی برخوردار باشد، بلکه متأسفانه به عنوان کشوری که بیشترین فشارهای غیرقانونی را علیه ایران اعمال کرده ضرورت دارد بیشترین اقدامات را انجام و تصمیمات سخت را اتخاذ کند تا از این

تار عنکبوتی که دور خودشان با تحریم‌های متعدد و فراوانی که از سوی جهات مختلف این کشور تنیده‌اند، رهایی پیدا کنند و این نشان می‌دهد که باید کار بیشتری انجام و تصمیمات سختی اتخاذ کنند و امیدواریم آماده اتخاذ تصمیمات سخت باشند.

***تعریف نیازهای عملی ایران کاملاً مشخص است**

ظریف همچنین در پاسخ به سؤالی در خصوص طرح ایران برای غنی سازی گفت: ما درباره همه موضوعات دیدگاه‌هایمان را مطرح کردیم. آنچه مطرح است نیازهای عملی بوده و ما به صورت شفاف نشان دادیم که مجموعه فعالیت غنی سازی ایران یک هدف مشخص را دنبال می‌کند و در یک چارچوب منطقی قابل دفاع است که این خود نشانگر صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای ایران است و کارخانه تبدیل اورانیوم یا یوسی اف اصفهان تا غنی سازی نطنز و ... همه در قالب یک مجموعه که برای تولید سوخت برای بوشهر باشد جا می‌گیرد و لذا تعریف نیازهای عملی ایران کاملاً مشخص است. اینکه به چه شکلی به نیازهای عملی جامعه عمل پیوشانیم موضوعاتی است که در مذاکرات راجع به آن صحبت شده و دیدگاه‌های مختلفی مطرح شده و البته برخی از این دیدگاه‌ها بسیار افراطی هستند و اصولاً جایگاهی بر سر میز مذاکره ندارند و بیشتر برای مصاحبه و راضی کردن برخی جهات خوب هستند. اما برخی دیدگاه‌ها هستند که از نظر ما دیدگاهی است که جمهوری اسلامی مطرح می‌کند که می‌توانند ما را به راه‌حل برسانند.

وزیر خارجه درباره لغو دائمی تحریم‌ها و اینکه آیا در دیدار با برنز در این باره صحبت شد که سؤال یکی از خبرنگاران گفت: در روابط بین‌الملل با دولت‌ها بحث دارید کما اینکه در تصمیم‌گیری‌هایی که اینجا می‌شود دولت ایران باید تصمیم‌گیری‌ها را دنبال کند، البته هر دولتی سازوکارهای داخلی هم دارد. از نظر ما مهم نیست - به عنوان یک موضوع مذاکره - که آمریکایی‌ها چگونه می‌خواهند مشکلی که در داخل برای خودشان درست کردند، حل کنند. با کمال احترام این مشکل آنهاست، مشکل بنده نیست و طرف مقابل باید مشکل خود را حل کند.

رئیس دستگاه دیپلماسی ادامه داد: اگر دولت آمریکا خود را متعهد به کاری می‌کند باید براساس برنامه اقدام مشترک تمام تحریم‌ها برداشته شود.

وی یادآور شد: در مذاکرات با برنز وارد این جزئیات نشد.

***این متن بیش از کلمه «پرانتز» دارد**

وی در پاسخ به سؤالی گفت: این متن بیش از کلمه پرانتز دارد. تعداد پرانتزها در متن در این مرحله بسیار طبیعی است. در بسیاری از موضوعات این پرانتزها (براکت‌ها) وجود دارد و اینگونه نیست که در موضوع غنی‌سازی باشد. ما در موضوعات اساسی هنوز به تفاهم نرسیدیم، در برخی موارد می‌توانیم زمینه‌هایی برای دستیابی به تفاهم ببینیم. در برخی از موارد می‌بینیم با واقع بینی فاصله دارند و امیدواریم تا این دو هفته به برکت ماه مبارک رمضان همه سر عقل بیایند و با یک واقع بینی اساسی به مذاکرات برسند.

وی در پاسخ به سؤالی گفت: دیدگاه‌های ایران دیدگاه‌هایی برای رسیدن به تفاهم براساس واقعیات است. واقعیات را نمی‌توان تغییر داد.

رئیس دستگاه دیپلماسی ادامه داد: فرصت استثنایی برای جامعه بین‌الملل وجود دارد که وضعیت جدیدی از روابط را ایجاد کند. یک بحران غیرضروری و ساختگی را پایان دهد و اطمینان حاصل کند که برنامه هسته‌ای ایران که یقین داریم هیچ اهداف غیرصلح‌آمیز نداشته، نسبت به آن اطمینان حاصل کنند.

وی گفت: هنوز امیدوارم به راه‌حل چون موضوع را بغرنج نمی‌دانم. اگر با دیدگاه با رسیدن به راه‌حل وارد مذاکرات دور نهایی شوند حتماً تفاهم حاصل خواهد شد.

***توافقی برای مذاکره دیگری نگذاشته‌ایم**

وزیر خارجه در پاسخ به سؤال خبرنگار فارس مبنی بر اینکه آیا تا دور بعدی مذاکرات قرار است نشست کارشناسی برگزار شود، عنوان کرد: فعلاً توافق برای مذاکره دیگری نگذاشته‌ایم. هفته آینده کشورهای 5+1 جلسه داخلی دارند و ما قراری نگذاشتیم تا 11 تیر.

*احتمال اینکه مقدمه هم پر از پراگندگی باشد وجود دارد

وی در پاسخ به سؤال دیگر خبرنگار فارس مبنی بر اینکه آیا با توجه به مذاکراتی که بین معاونان شما و خانم اشتون در حال حاضر جریان دارد احتمال دارد در خصوص مقدمه امروز توافقی صورت گیرد که وی عنوان کرد: احتمال اینکه مقدمه مثل بقیه متن پر از پراگندگی باشد یا دو دیدگاه را مطرح کند، وجود دارد. البته با نگاهی که به مقدمه داریم احتمال اینکه طرفین درباره مقدمه بتوانند راحتتر به توافق برسند وجود دارد اما تا تلاش نشود نمیتوان پیش بینی کرد.

وی همچنین عنوان کرد:مقدمه به اهداف و چارچوبها و سازوکارها میپردازد و اینکه چگونه می شود اختلافها را حل و فصل کرد.

وی در خصوص دیدارش با آمانو گفت: در مورد نحوه همکاری ایران و آژانس گفتگو می کنیم. آژانس بر نحوه اجرای برنامه مشترک اقدام نظارت می کند و بر توافق جدید هم نظارت خواهد کرد.

ظریف افزود: با آژانس اختلاف نظر هم داشته ایم. ما در زمینه چاشنی های انفجاری با آژانس اختلاف داشته ایم و همانگونه که آقای صالحی امروز گفت امیدواریم این مورد زودتر حل شود.

وزیر خارجه کشورمان در پاسخ به سوال دیگری عنوان کرد که ایران تاکنون به تعهداتش عمل کرده است.

*دارایی های ایران مسترد شده

وی درباره پایبندی طرف مقابل به تعهداتش عنوان کرد: خبر اساسی از نقض جدی تعهد طرف مقابل ندارم، ضمن اینکه این تعهدات هم با اکراه و تاخیر انجام شده، دارایی های ایران مسترد شده، ولی بیشتر توقع داشتیم. توقع داشتیم این کندی وجود نداشته باشد و برخی مقررات دست و پاگیر بوروکراتیک که باعث شده صادر کنندگان و وارد کنندگان ما به زحمت بیفتند، نمی باید می بود.

رئیس دستگاه دیپلماسی گفت:بسیار خرسندیم با سربلندی تعهدات خود را اجرا و نشان دادیم نیازمند دیگران نیستیم و روی پای خود می ایستیم و به یاری خدا و لطف و استقامت مردم از همه این پیچ ها گذر می کنیم و بزرگترین عامل موفقیت مذاکره کنندگان همین پایداری و استقامت مردم است.

ظریف در پاسخ به سوالی گفت که همه طرفها برای رسیدن به راهحل جدی هستند. در دیداری که برنز با بنده و خانم اشتون داشت تعهد بالاترین مقامات آمریکا منجمله رئیس جمهور برای رسیدن به توافق تا 29 تیر به ما اعلام کردند و این اولین باری نبود که این تعهد به ما منتقل می شد.

*هنوز تمایل رسیدن به توافق را در مواضع ندیدیم

وی همچنین گفت که هنوز ما تمایل رسیدن به توافق را در مواضع ندیدیم و نیاز است بیشتر در مواضع خود را جلوه گر کند.

وی در پاسخ به سؤالی گفت که درباره زمانبندی در حال بحث هستیم.

رئیس دستگاه دیپلماسی درباره بحث تاثیر مذاکرات بر اقتصاد گفت: جامعه بین المللی به این واقعیت رسیده که ایران در مذاکرات جدی است و به دنبال دستیابی به راهحل می باشد. تحریمها جز فشار بر اقشار آسیب پذیر ایران کار دیگری نکرده و تصویر منفی از عاملان تحریم ایجاد کرده است. بنگاههای اقتصادی به این نتیجه رسیدند که بازگشت به وضعیت سال گذشته امکانپذیر نیست. به نظر نمی رسد با سیاست ایران امکان برقراری ساختار قبلی در هیچ شرایطی وجود داشته باشد.

وی تأکید کرد: بهترین تضمین برای رسیدن ما به نتایج قابل قبول در مذاکرات پیگیری مبانی اقتصاد مقاومتی است. وزارت خارجه در همین راستا به عنوان یکی از اجزای اجرای اقتصاد مقاومتی در بالاترین سطح در سطح قائم مقام وزیر جلسات مرتب هماهنگی بین دستگاههای اجرایی کشور دارد که به سهم خود به همه دستگاهها را در این زمینه کمک کند.

رئیس تیم مذاکره کننده هسته ای درباره احتمال ادامه مذاکرات گفت: براساس چارچوب برنامه اقدام مشترک، ما باید ظرف یک سال به تفاهم جامع برسیم، اما دوران اقدامات موقتی 29 تیر تمام می شود و اگر این دوران را بخواهیم تمدید کنیم، طرفین

باید اقداماتی را انجام دهند. این نیاز به توافق دارد، اما الزاما ربطی ندارد به اینکه تاریخ قطعی ما برای رسیدن به پایان مذاکرات چه زمانی باشد.

وزیر خارجه اضافه کرد: اینکه دیپلمات‌های غربی و برخی دیگر ضرب الاجل‌ها و زمان‌های ساختگی ایجاد کنند معنی نمی‌دهد.

ظریف در پاسخ به سؤال دیگری مبنی بر اینکه آیا از این بعد آژانس موارد ادعایی را مطرح نمی‌کند؟ گفت: تأکید داشتیم که با سوالات بی پایان حاضر به همکاری نیستیم و نیاز است این گونه موارد ضمن اینکه بحث ادعاها و تبلیغات و هوچی‌گری‌هایی که علیه ایران صورت گرفته پایان نداشته باشد ما مبانی این ادعاها را با خلل جدی مواجه کردیم، آنها که با هراس افکنی می‌خواهند مانع از دستیابی راه‌حل جدی در سطح منطقه و جهانی شوند، موفق نخواهند شد.

وی گفت: بهترین راه که همه اطمینان حاصل کنند یک راه‌حل منطقی و قابل قبول برای این موضوع ایجاد شود و که یک بحران غیر ضروری کنار گذاشته شود.

* بازی تبلیغاتی علیه ایران بسیار کهنه شده

وی با اشاره به جنایات داعش در عراق، گفت: اینها نگرانی‌های جدی ماست. بازی تبلیغاتی علیه ایران بسیار کهنه شده و همه به این نتیجه رسیدند که به سمت حل و فصل حرکت کنند و آنها که با مانع تراشی نمی‌توانند به نتیجه برسند به این درک واقعی برسند که با بهانه جویی نمی‌توانند جامعه بین‌المللی را گروگان دیدگاه‌های خود قرار دهند.

وزیر امور خارجه کشورمان در پاسخ به سوالی گفت که برنامه غنی سازی مربوط به مردم ایران است و ما درباره برنامه‌ای که متعلق به مردم ایران است درخواستی نمی‌کنیم.

وی در پاسخ به سوالی درباره حامیان افراط و تروریسم از جمله گروه تروریستی داعش در عراق گفت: حامیان این گروه‌ها باید بدانند این حرکت‌ها دامن گیر خودشان خواهد شد و در گذشته حرکت‌های افراطی دامنگیر ایجاد کننده آن شد.

وزیر خارجه در پاسخ به سوال دیگری گفت: معتقدیم مبارزه با تروریسم و افراطی‌گری یک مبارزه جهانی است و باید براساس مقررات بین‌المللی وبدون اهداف موقتی سیاسی صورت گیرد.